

**EUROPOS KOMISIJA
PRIEŠ RASIZMĄ IR NETOLERANCIJĄ**

**ECRI BENDROSIOS POLITIKOS
REKOMENDACIJA NR. 6**

**DĖL KOVOS PRIEŠ RASISTINĖS, KSENOFOBINĖS
IR ANTISEMITINĖS MEDŽIAGOS PLATINIMĄ
PER INTERNETĄ**

PRIIMTA 2000 M. GRUODŽIO 15 D.

Strasbūras, 2001

Secretariat of ECRI
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Apsilankykite mūsų svetainėje: www.coe.int/ecri

Europos komisija prieš rasizmą ir netoleranciją:

primindama Deklaraciją, kurią priėmė valstybių, Europos Tarybos narių, valstybių ir vyriausybių vadovai savo pirmajame viršūnių susitikime, įvykusiame 1993 m. spalio 8-9 d. Vienoje;

primindama, kad Kovos su rasizmu, ksenofobija, antisemitizmu ir netolerancija veiksmy plane - vienoje iš šios Deklaracijos dalių - Ministrų Komitetas buvo skatinamas įsteigti Europos komisiją kovai su rasizmu ir netolerancija, turinčią, *inter alia*, įgaliojimus rengti bendrosios politikos rekomendacijas valstybėms narėms;

primindama, be to, Baigiamąją deklaraciją ir Veiksmy planą, kuriuos priėmė valstybių, Europos Tarybos narių, valstybių ir vyriausybių vadovai savo antrajame viršūnių susitikime, vykusiame 1997 m. spalio 10-11 d. Strasbūre;

primindama Tarptautinės konvencijos dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo 4 straipsnį;

primindama Ministrų Komiteto rekomendaciją valstybėms narėms Nr. R(92)19 dėl rasistinio turinio video žaidimų ir Ministrų Komiteto rekomendaciją valstybėms narėms Nr. R(97)20 dėl neapykantos kurstymo;

primindama, jog savo Bendrosios politikos rekomendacijoje Nr. 1 ECRI išskėlė reikalavimą valstybių, Europos Tarybos narių, vyriausybėms užtikrinti, kad vidaus baudžiamoji, civilinė ir administracinė teisė aiškiai ir tiksliai būtų nukreipta prieš rasizmą, ksenofobiją, antisemitizmą ir netoleranciją;

pabrėždama, jog toje pačioje rekomendacijoje ECRI prašė aukščiau minėtuose įstatymuose numatyti, kad žodinės, rašytinės, vaizdo ir garso ir kitos išraiškos formos, įskaitant elektroninę media, kurstančios neapykantą, diskriminavimą ar smurtą prieš rasines, etnines, tautines ar

religines grupes ar prieš jų narius dėl to, kad jie tokiai grupei priklauso, teisiniu požiūriu yra laikomos kriminaliniu nusikaltimu, kuris taip pat turi apimti minėtos medžiagos gamybą, platinimą ir laikymą platinimo tikslais;

atsižvelgdama į Europos konferencijos prieš rasizmą, vykusios 2000 m. spalio 11-13 d. Strasbūre, kaip Europos regiono indėlio rengiant Pasaulio konferenciją prieš rasizmą, rasinę diskriminaciją, ksenofobiją ir susijusią netoleranciją, kuri vyks 2001 m. rugpjūčio 31 - rugsėjo 7 d. Durbane, Pietų Afrikoje, Bendrąsias išvadas;

atkreipdama dėmesį, kad Europos konferencija prieš rasizmą ragino dalyvaujančias šalis dėti visas pastangas, kad patraukti atsakomybėn asmenis, atsakingus už rasinės neapykantos kurstymą internete ir jų bendrininkus;

sveikindama tai, kad Politinėje deklaracijoje, priimtoje 2000 m. spalio 13 d. baigiamojoje Europos konferencijos sesijoje, Europos Tarybos valstybės narės įsipareigojo kovoti prieš visų formų išraiškas, kurios kursto rasinę neapykantą ir imtis veiksmy prieš tokios medžiagos platinimą žiniasklaidoje apskritai, o ypač internete;

žinodama veiksmus ir iniciatyvas, kurių šioje srityje imasi Jungtinės Tautos, EBPO, Europos Taryba ir Europos Sąjunga;

sveikindama pažangą, kurią padarė Europos Taryba stabdydama elektroninius nusikaltimus, o ypač darbą rengiant Elektroninių nusikaltimų konvenciją ir tikėdamasi, kad šis pirmasis tarptautinis dokumentas, skirtas elektroniniams nusikaltimams suvaldyti, bus greitai baigtas;

apgailestaudama, nepaisant to, kad šiuo metu Konvencijos projekte nėra nuostatų dėl rasistinių, ksenofobinių ir antisemitinių nusikaltimų, įvykdytų per internetą;

Suvokdama teigiamą indėlį, kurį internetas gali įnešti kovojant prieš rasizmą ir netoleranciją pasaulio mastu;

Pripažindama, kad internetas siūlo iki šiol neregėtas priemones, lengvinančias informacijos apie žmogaus teisių problemas, susijusias su nediskriminavimu, cirkuliavimu per sienas;

Pabrėždama, kad interneto naudojimas formuojant šviečiamuosius ir sąmoningumo didinimo tinklus kovos prieš rasizmą ir netoleranciją srityje yra geros praktikos pavyzdys, kuri turi būti toliau remiama ir plėtojama;

Giliai susirūpinusi tuo, kad internetas taip pat yra naudojamas rasistinės,

ksenofobinės ir antisemitinės medžiagos platinimui, kurį vykdo asmenys ir jų grupės, siekiančios kurstyti netoleranciją ir rasinę arba etninę neapykantą;

Įsitikinusi, kad Europos Tarybos valstybių narių pasiryžimas kovoti su rasizmu, ksenofobijos, antisemitizmo ir netolerancijos reiškiniais, kurie griauja demokratiją, ir tuo būdu efektyviai veikti prieš interneto naudojimą rasistiniais, ksenofobiniais ir antisemitiniais tikslais;

Suvokdama, kad pats interneto pobūdis reikalauja tarptautinio lygio sprendimų ir todėl visų valstybių ryžto kovoti prieš rasinės neapykantos kurstyimą, kad užtikrinti pagrindinio pagarbos žmogaus orumui principo dominavimą;

Rekomenduoja valstybių narių vyriausybėms:

- traukti kovos prieš rasizmą, ksenofobiją ir antisemitizmą klausimą į tarptautinio lygio einamųjų ir ateities darbų planus, skirtus neteisėto turinio pranešimams internete uždrausti;
- ryšium su tuo apgalvoti būsimosios Konvencijos dėl elektroninių nusikaltimų specialaus protokolo skirtą kovai prieš per internetą vykdomus rasistinius, ksenofobinius ir antisemitinius nusikaltimus rengimą;
- imtis reikalingų priemonių, kad stiprinti viso pasaulio teisėsaugos institucijų tarptautinį bendradarbiavimą ir abipusę pagalbą siekiant efektyvesnių veiksmų prieš rasistinės, ksenofobinės ir antisemitinės medžiagos platinimą per internetą;
- užtikrinti, kad atitinkami vidaus įstatymai būtų taikomi rasistiniams, ksenofobiniams ir antisemitiniams nusikaltimams, įvykdytiems per internetą, ir traukti baudžiamojon atsakomybėn už tokio pobūdžio nusikaltimus atsakingus asmenis;
- nuolat rūpintis teisėsaugos pareigūnų mokymu ryšium su rasistinio, ksenofobinio ir antisemitinio pobūdžio medžiagos platinimu per internetą;
- ryšium su tuo apgalvoti galimybę įsteigti nacionalinę konsultacinę instituciją, kuri galėtų veikti kaip nuolatinis priežiūros centras, tarpininkavimo institucija ar partneris rengiant elgesio kodeksus;
- remti esamas antirasistines iniciatyvas internete ir kurti naujas tinklalapius skirtus kovai prieš rasizmą, ksenofobiją, antisemitizmą ir netoleranciją;
- išaiškinti remiantis atitinkamomis techninėmis funkcijomis, turinio laikytojų, turinio tiekėjų ir tinklalapių leidėjų atsakomybę už rasistinių, ksenofobinių ir antisemitinių pranešimų platinimą;

- remti savireguliacijos priemones, kurių imasi interneto industrija, kad kovoti prieš rasizmą, ksenofobiją ir antisemitizmą tinkle, kaip antai antirasistines karštąsias linijas, elgesio kodeksus ir filtravimo programinę įrangą, ir skatinti tolesnius tyrimus šioje srityje;
- didinti visuomenės suvokimą apie rasistinio, ksenofobinio ir antisemitinio pobūdžio medžiagos platinimą per internetą, ypatingą dėmesį skiriant jaunųjų interneto vartotojų, visų pirma vaikų, sąmoningumo didinimui ryšium su galimybe užtikti rasistinius, ksenofobinius ir antisemitinius tinklalapius ir jų potencialų pavojų.

